

Matematika pro fyziky II

Milan Pokorný

Přednáška 22.2.2023

Opakování I

Věta (12 Jordanova věta V 20.4.1)

Nechť φ je Jordanova křivka v \mathbb{C} . Pak existují souvislé množiny $\text{Int } \varphi$ (vnitřek φ) a $\text{Ext } \varphi$ (vnějšek φ) takové, že platí

(i) $\text{Int } \varphi$ je omezená a $\text{Ext } \varphi$ je neomezená

(ii) $\text{Int } \varphi \cup \langle \varphi \rangle \cup \text{Ext } \varphi = \mathbb{C}$, přičemž množiny na levé straně jsou po dvou disjunktní

(iii) $\partial(\text{Int } \varphi) = \partial(\text{Ext } \varphi) = \langle \varphi \rangle$.

Definice (13 Jednoduše souvislá oblast D 20.4.2)

Oblast $\Omega \subset \mathbb{C}$ se nazývá *jednoduše souvislá*, jestliže pro každou Jordanovu křivku $\varphi: [0, 1] \rightarrow \Omega$ existuje spojitá funkce $H: [0, 1]^2 \rightarrow \Omega$ a bod $z \in \Omega$ takový, že

$$H(t, 0) = \varphi(t) \quad \text{pro všechna } t \in [0, 1], \quad H(0, s) = H(1, s) \quad \text{pro všechna } s \in [0, 1]$$

a $H(t, 1) = z \quad \text{pro všechna } t \in [0, 1]$.

Opakování I

Věta (12 Jordanova věta V 20.4.1)

Nechť φ je Jordanova křivka v \mathbb{C} . Pak existují souvislé množiny $\text{Int } \varphi$ (vnitřek φ) a $\text{Ext } \varphi$ (vnějšek φ) takové, že platí

(i) $\text{Int } \varphi$ je omezená a $\text{Ext } \varphi$ je neomezená

(ii) $\text{Int } \varphi \cup \langle \varphi \rangle \cup \text{Ext } \varphi = \mathbb{C}$, přičemž množiny na levé straně jsou po dvou disjunktní

(iii) $\partial(\text{Int } \varphi) = \partial(\text{Ext } \varphi) = \langle \varphi \rangle$.

Definice (13 Jednoduše souvislá oblast D 20.4.2)

Oblast $\Omega \subset \mathbb{C}$ se nazývá *jednoduše souvislá*, jestliže pro každou Jordanovu křivku $\varphi: [0, 1] \rightarrow \Omega$ existuje spojitá funkce $H: [0, 1]^2 \rightarrow \Omega$ a bod $z \in \Omega$ takový, že

$$H(t, 0) = \varphi(t) \quad \text{pro všechna } t \in [0, 1], \quad H(0, s) = H(1, s) \quad \text{pro všechna } s \in [0, 1]$$

a $H(t, 1) = z \quad \text{pro všechna } t \in [0, 1]$.

Opakování II

Věta (13 Cauchyova věta (první verze) V 20.4.3)

Nechť φ je regulární Jordanova po částech C^1 -křivka v \mathbb{C} , funkce $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ je spojitá na $\overline{\text{Int } \varphi}$ a holomorfní na $\text{Int } \varphi$. Pak

$$\int_{\varphi} f(z) dz = 0.$$

19.4 Cauchyova věta, komplexní logaritmus I

Tvrzení (1 Cauchyova věta pro trojúhelník T 20.4.4)

Nechť $M \subset \mathbb{C}$ je uzavřený nedegenerovaný trojúhelník a $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ je holomorfní na nějaké otevřené množině $\Omega \subset \mathbb{C}$ splňující $M \subset \Omega$. Nechť φ je regulární Jordanova po částech C^1 -křivka parametrizující ∂M . Pak

$$\int_{\varphi} f(z) dz = 0.$$

Věta (14 Cauchyova věta (druhá verze) V 20.4.5)

Nechť $\Omega \subset \mathbb{C}$ je jednoduše souvislá oblast a $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ je holomorfní v Ω . Pak pro každou uzavřenou po částech C^1 -křivku φ splňující $\langle \varphi \rangle \subset \Omega$ platí

$$\int_{\varphi} f(z) dz = 0.$$

19.4 Cauchyova věta, komplexní logaritmus I

Tvrzení (1 Cauchyova věta pro trojúhelník T 20.4.4)

Nechť $M \subset \mathbb{C}$ je uzavřený nedegenerovaný trojúhelník a $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ je holomorfní na nějaké otevřené množině $\Omega \subset \mathbb{C}$ splňující $M \subset \Omega$. Nechť φ je regulární Jordanova po částech C^1 -křivka parametrizující ∂M . Pak

$$\int_{\varphi} f(z) dz = 0.$$

Věta (14 Cauchyova věta (druhá verze) V 20.4.5)

Nechť $\Omega \subset \mathbb{C}$ je jednoduše souvislá oblast a $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ je holomorfní v Ω . Pak pro každou uzavřenou po částech C^1 -křivku φ splňující $\langle \varphi \rangle \subset \Omega$ platí

$$\int_{\varphi} f(z) dz = 0.$$

19.4 Cauchyova věta, komplexní logaritmus II

Důsledek (4 Existence primitivní funkce pro holomorfní funkce Ds 20.4.6)

Nechť $\Omega \subset \mathbb{C}$ je jednoduše souvislá oblast a $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ je holomorfní na Ω . Pak má f na Ω primitivní funkci.

Věta (15 Cauchyova věta (třetí verze) V 20.4.7)

Nechť $k \in \mathbb{N}$ a $\varphi, \varphi_1, \dots, \varphi_k$ jsou regulární Jordanovy po částech C^1 -křivky v \mathbb{C} , pro které platí

$$\text{Int } \varphi_j \cup \langle \varphi_j \rangle \subset \text{Int } \varphi \quad \text{pro všechna } j \in \{1, \dots, k\},$$

$$(\text{Int } \varphi_i \cup \langle \varphi_i \rangle) \cap (\text{Int } \varphi_j \cup \langle \varphi_j \rangle) = \emptyset \quad \text{kdykoliv } i \neq j$$

a všechny uvedené křivky jsou obíhány ve stejném smyslu. Položme $\Omega := \text{Int } \varphi \setminus \bigcup_{j=1}^k (\text{Int } \varphi_j \cup \langle \varphi_j \rangle)$. Nechť funkce $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ je holomorfní na Ω a spojitá na $\overline{\Omega}$. Pak

$$\int_{\varphi} f(z) dz = \sum_{j=1}^k \int_{\varphi_j} f(z) dz.$$

19.4 Cauchyova věta, komplexní logaritmus II

Důsledek (4 Existence primitivní funkce pro holomorfní funkce Ds 20.4.6)

Nechť $\Omega \subset \mathbb{C}$ je jednoduše souvislá oblast a $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ je holomorfní na Ω . Pak má f na Ω primitivní funkci.

Věta (15 Cauchyova věta (třetí verze) V 20.4.7)

Nechť $k \in \mathbb{N}$ a $\varphi, \varphi_1, \dots, \varphi_k$ jsou regulární Jordanovy po částech C^1 -křivky v \mathbb{C} , pro které platí

$$\text{Int } \varphi_j \cup \langle \varphi_j \rangle \subset \text{Int } \varphi \quad \text{pro všechna } j \in \{1, \dots, k\},$$

$$(\text{Int } \varphi_i \cup \langle \varphi_i \rangle) \cap (\text{Int } \varphi_j \cup \langle \varphi_j \rangle) = \emptyset \quad \text{kdykoliv } i \neq j$$

a všechny uvedené křivky jsou obíhány ve stejném smyslu. Položme $\Omega := \text{Int } \varphi \setminus \bigcup_{j=1}^k (\text{Int } \varphi_j \cup \langle \varphi_j \rangle)$. Nechť funkce $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ je holomorfní na Ω a spojitá na $\overline{\Omega}$. Pak

$$\int_{\varphi} f(z) dz = \sum_{j=1}^k \int_{\varphi_j} f(z) dz.$$

19.4 Cauchyova věta, komplexní logaritmus III

Věta (16 O komplexním logaritmu V 20.4.8)

Nechť $\Omega \subset \mathbb{C}$ je jednoduše souvislá oblast, $1 \in \Omega$ a $0 \notin \Omega$. Potom je v oblasti Ω definovaná funkce \log_{Ω} splňující

(i) $e^{\log_{\Omega} z} = z$ na Ω

(ii) \log_{Ω} je holomorfní na Ω

(iii) existuje $\delta \in (0, 1)$ takové, že $\log_{\Omega} r = \log r$ (napravo je reálný logaritmus) pro všechna $r \in (1 - \delta, 1 + \delta)$.